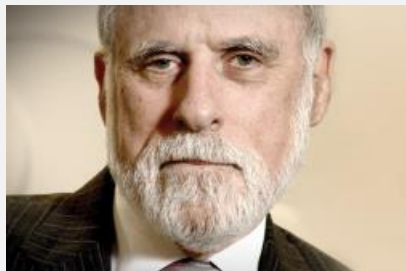

در آستانه عصر تاریکی دیجیتال

وینت سرف را یکی از پدران اینترنت نامیده‌اند؛ از سرشناس‌ترین چهره‌های دنیای ارتباطات و از معاونان گوگل؛ کسی که در تعریف شیوه انتقال بسته‌های اطلاعات در اینترنت نقشی اساسی داشته و از این رو دنیای اینترنت را مدیون او می‌دانند.

وینت سرف را یکی از پدران اینترنت نامیده‌اند؛ از سرشناس‌ترین چهره‌های دنیای ارتباطات و از معاونان گوگل؛ کسی که در تعریف شیوه انتقال بسته‌های اطلاعات در اینترنت نقشی اساسی داشته و از این رو دنیای اینترنت را مدیون او می‌دانند. حالا بنازگی وینت سرف از نگرانی عمیقش برای آینده دنیای اینترنت و تمدن بشری پرده برداشته است؛ او می‌گوید خیلی نگران است روزی بیاید که هر چه تصویر و نوشته روی رایانه‌ها ذخیره کرده‌ایم از بین رفته باشد. وینت سرف در توضیح علت این نگرانی در مصاحبه‌اش با بی‌بی‌سی گفت: «به مرور که نرم‌افزارها و سخت‌افزارها از رده خارج می‌شوند، ممکن است فایل‌های قدیمی دیگر قابل استفاده نباشند. آن وقت نسل‌های آینده نخواهند فهمید در قرن بیست و یکم چه گذشته است! آنها احتمالاً دوران ما را عصر تاریکی دیجیتال خواهند نامید!»

وینت سرف نگران است تمام تاریخ ما در قرن اخیر که روی هاردهای دیجیتال امروزی ثبت شده براحتمی آب خوردن در آینده با نرم‌افزارهای سازگار با فناوری آن روزگار قابل خواندن نباشد. خیلی از ما سال‌هاست عکس‌هایمان را از طریق نمایشگر رایانه و تلویزیون تماشا می‌کنیم و کمتر پیش می‌آید در دنیای عکاسی دیجیتال عکسی را چاپ کنیم. خیلی از فایل‌ها و مدارک مهم‌مان در گوشه هاردها و لپ‌تاپ‌های ساخته شده در سال‌های اخیر جا خوش کرده‌اند. فایل‌هایی که از دست دادنشان شاید با هیچ هزینه‌ای قابل جبران نباشد.

به بیان دیگر خطر این است که با پیشرفت پرشتاب فناوری، شاید همه این اطلاعات خیلی راحت قدیمی شوند و از بین بروند. وینت سرف می‌گوید: «برای من و شما هم مواردی پیش آمده که نسخه جدید یک نرم‌افزار فایل‌های قدیمی‌مان را باز نمی‌کند، چون سازگاری با گذشته در دنیای دیجیتال حتمی نیست. بنابراین اتفاقی که می‌تواند بیفتد این است که به مرور زمان آرشیوهای عظیم از داده‌های دیجیتال داشته باشیم که خودمان هم ندانیم چیست.»

او حالا در پی این است که با ابداع روشی به نام «نسخه خطی دیجیتال»، همه نرم‌افزارها و سخت‌افزارها را به طور دیجیتال حفظ کنیم تا خاطره‌های امروز ما برای نسل‌های بعد هم در دسترس باشد. او می‌گوید: «باید از محتوا و نرم‌افزار و سیستم عامل هم‌زمان با اشعه ایکس عکس بگیریم، همین‌طور لازم است توضیحی درباره دستگاهی که می‌تواند این مجموعه را اجرا کند در جایی درج شود. بعد اینها را تا زمان‌های طولانی نگه داریم. با چنین عکسی احتمالاً می‌شود در آینده، گذشته را بازسازی کرد.» در این بین موضوع مهم این است که از کجا می‌شود مطمئن بود شرکتی در صدها سال آینده پابرجا باشد که این خدمات را ارائه کند؟! این یعنی نه تنها همه خاطرات ما که کل تاریخ ثبت شده بشریت در دنیای دیجیتال در معرض خطر است. بعلاوه از کجا می‌توانیم مطمئن باشیم در آینده دور استانداردی را که امروز تعریف کرده‌ایم نوادگانمان بشناسند و با مشکلی که باستان‌شناسان امروزی در ترجمه و فهم متون باستانی مواجهند روبه‌رو نشوند!

با همه اینها راهکارهای پیشنهاد شده از سوی وینت سرف برای حل این مشکل اکنون در دانشگاه کارنگی ملون آمریکا در دست بررسی و مطالعه است و نتایج تا حدی امیدوارکننده حاصل شده است.

کاظم کوکرم / گروه دانش